

Aleksandra Glovacki

Tri sestre

Anton Pavlovič Čehov "Tri sestre"

Režija Trajče Georgijev

Pozorište "Bora Stanković" Vranje

Od svojih pet dramskih naslova, Čehov je jedino "Tri sestre" podnaslovom odredio kao dramu. Za "Višnjik" tvrdi da je vodvilj, "Galeb" je komedija, "Ujka Vanja" tek slike iz seoskog života. Pa ipak, humor je svuda isti, isti odnos prema likovima koje naučno precizno secira i definiše. Naizgled hladno, zapravo samo lišeno sentimentalnosti, jednako kao i patetike. Na eventualni nagoveštaj patetike, Čehov se automatski maša pištolja i puca iz sve snage cinizmom. A upravo na tim, Čehovu stranim odrednicama, reditelj Trajče Georgijev, inače glumac Makedonskog narodnog teatra iz Skoplja, gradi svoje viđenje predstave.

On glumce smešta u gledalište Doma Vojske – inače privremenu adresu Pozorišta tokom renoviranja. Reč je o balskoj sali, sa binom predviđenom za orkestar na jednom kraju, i jednom manjom binom na drugom. Georgijev kao prostor za igru određuje sredinu sale, dok stolice za gledalište postavlja uokolo. Jedan deo improvizovane bine, sa dugačkim trpezarijskim stolom, predstavlja trpezariju Prozorovih, dok su obližnja sofa i nekoliko stolica čas u funkciji dnevne sobe, čas Olgine sobe, a možda i nečeg trećeg. Prvi čin prolazi u predstavljanju likova, upoznavanju sa tri sestre koje su jasno, čak duhovito određene, a glumački upečatljivo postavljene. Olga Radmile Đorđević je istinski požrtvovana, snažna, topla, pouzdana osoba, transparentno draga; Maša Žetice Dejanović je žena vidljivo iscrpljena patnjom zbog neljubavi; ni malo zavodnica, ni malo zainteresovana za svoj izgled, sa podočnjacima, očajna; Irina Kristine Janjić Stojanović je ophrvana nekom histeričnom mladalačkom uopštenom željom za srećom, sa nekoliko patetično histeričnih istupa. I četvrta žena, Nataša Milene Stošić, skorojevićka snaja, na momente je previše nagazila vulgarnu žestinu kojom ispunjava sopstvene ambicije. Priča ove četiri žene je ono što reditelj prati, dok muški likovi više služe kao garnirung njihovih života.

Čehov je klizav teren, gde god da se igra i ko god da ga radi. Njegovo filigransko baratanje rečima kojim otkriva nemuštu komunikaciju kada izgovoreno ne iskazuje ono što se oseća, često ni ono što se misli; njegovo tretiranje vremena kao sistema kojim kosmos podseća na sebe, tretiranje prostora kao značajnog podteksta dešavanju i nadasve njegov specifičan humor. Sve je to izmaklo Georgijevu. On režira stanje ženskih likova, a kako jedno isto stanje ne može da se razvlači četiri čina, pojačava ga do patetičnih izliva emocija i suza. Uvodi isluženi poetski realizam putem tri devojčice u belom koje se pojavljuju na bini i koje imaju asociirati na nevino detinjstvo tri sestre, dok se na drugoj bini pomeraju panoi – velike

razglednice Moskve, kao nedosanjani večiti san sestara, koje bi da pobegnu iz svoje čamotinje. Sve to prati klavirska muzička matrica, pojačavajući dodatno sentimentalni ugođaj. Samo sa jednim jedinim ciljem i značenjem – dati što jače sliku velike životne patnje, bogomdane takoreći, dok su se svi ostali slojevi teksta izgubili. Čehovljev postulat da patnja izvire iz ljudske nesposobnosti reditelj izneverava, smeštajući joj uzrok u okrilje sudbine.

Doktor Saše Stojkovića uspeva da se izvuče iz ove stupice, i da lik višeslojan, neograničen tezom, koji u gledaocu ostavlja prostor za izmaštavanje i nadogradnju, što jeste jedna od osobina dobre umetnosti. Tamara Stošić kao stara dadilja i Ninoslav Trajković kao sluga Ferapont takođe su obogatili izraz predstave dodatnim humorom. Ostali glumci, a to su Aleksandar Mihajlović, Nenad Nedeljković, Bojan Jovanović, Dragan Živković i Marko Petričević tačno su ocrtali svoje likove, ali su stali negde na pola puta.

Aleksandra Glovacki (Emisija "Ars,artifex" Programa 202 Radio Beograda, 22.12.2015)

(Kritika je deo projekta „Kritičarski karavan“ koji realizuje Udruženje pozorišnih kritičara i teatrologa Srbije, pod pokroviteljstvom Ministarstva kulture i informisanja)